

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndob/18/2026
Identifikačné číslo spisu:	1424200891
Dátum vydania rozhodnutia:	21.07.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Poláčková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:1424200891.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Ivany Nemčikovej, v spore žalobcu: Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., so sídlom Komenského 50, Košice, IČO: 36 570 460, právne zastúpený Advokátska kancelária Mgr. Marek Benedik, s.r.o., so sídlom Rudnayovo nám. 1, Bratislava, IČO: 47 247 959, proti žalovanému: Najvyšší kontrolný úrad R. republiky, so sídlom Priemyselná 2, Bratislava, IČO: 30 844 878, právne zastúpený TaylorWessing e/n/w/c advokáti s.r.o., so sídlom Panenská 6, Bratislava, IČO: 35 905 832, o ochranu dobrej povesti, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 68CbPv/2/2026, o nesúhlase Okresného súdu v Banskej Bystrici s postúpením sporu Mestským súdom Bratislava IV, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na konanie v spore vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 68CbPv/2/2026 je Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

X. Mestský súd Bratislava IV postúpil spor Okresnému súdu Banská Bystrica ako súdu kauzálnu príslušnému podľa § 25 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), podľa ktorého by mal byť Okresný súd Banská Bystrica príslušný v sporoch z priemyselného vlastníctva, nakoľko predmetom konania je spor žalobcu, ktorý sa domáha voči žalovanému ochrany pred neoprávneným zásahom žalovaného do dobrej povesti žalobcu. Poukázal na záver Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 4Ndob/12/2020 zo dňa 30. septembra 2020, v zmysle ktorého ochrana dobrej povesti právnickej osoby patrí medzi práva obdobné právam priemyselného vlastníctva a je spájaná s právnickou osobou prostredníctvom obchodného mena. Ďalej poukázal na to, že dobrá povest' je právnou kategóriou, abstraktným pojmom, ktorou disponuje každá právnická osoba bez ohľadu na to, či ide o globálnu korporáciu alebo o neziskovú organizáciu. Ochrana dobrej povesti právnickej osoby je v praktickej rovine spájaná s právnickou osobou prostredníctvom jej názvu alebo obchodného mena. Skonštatoval, že právna teória zaraďuje právo k obchodnému menu, s ktorým nevyhnutne súvisí právo na ochranu dobrej povesti právnickej osoby, medzi práva priemyselného vlastníctva. S poukazom na čl. 1 ods. 2 Parížskeho Dohovoru na ochranu priemyslového vlastníctva z 20. marca 1883 publikovaného vo vyhláske ministerstva zahraničných vecí č. 64/1975 Zb. v znení

vyhlášky č. 81/1985 Zb. uviedol, že obchodné meno je predmetom ochrany priemyselného vlastníctva, vrátane potlačovania nekalej súťaže. Mestský súd L. IV preto dospel k záveru, že predmetný spor je sporom z priemyselného vlastníctva a uvedený spor má súčasne aj povahu sporu z nekalého súťažného konania, preto kauzálné príslušným súdom na jeho prejednanie a rozhodnutie je podľa § 25 ods. 1 CSP Okresný súd Banská Bystrica.

2. Predkladajúci Okresný súd Banská Bystrica (ďalej ako „predkladajúci súd“) s postúpením veci nesúhlasil z dôvodu, že nie je kauzálny príslušný na prejednanie a rozhodnutie sporu. Uviedol, že v posudzovanej veci sa žalobca nedomáhal ochrany obchodného mena a s tým spojenou ochrany proti zásahu do dobrej povesti, ale zásah do dobrej povesti smeroval voči konaniu a činnosti právnickej osoby podľa § 19b Občianskeho zákonníka, preto samotný spor nie je sporom z priemyselného vlastníctva. Uviedol, že na posudzovanú vec sa nevzťahuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Ndob/12/2020 zo dňa 30. septembra 2020 vzhľadom na to, že dobrá povest' právnickej osoby je širším pojmom a nevzťahuje sa výhradne len na obchodné meno právnickej osoby ako takej. Ďalej uviedol, že aj keď v slovenskom právnom poriadku nie je vymedzený pojem „dobrá povest' právnickej osoby“, je možné uzavrieť, že dobrá povest' právnickej osoby vzniká okamihom vzniku právnickej osoby a trvá po celú dobu jej existencie, teda až do jej zániku. Obsahom dobrej povesti právnickej osoby je široké spektrum jednotlivých zložiek právnickej osoby, ktoré môžu byť z tretej strany dotknuté a ktorej ochrany je možné sa domáhať podľa § 19b ods. 3 Občianskeho zákonníka. Skonštatoval, že dobrá povest' právnickej osoby je zaručená ako majetkové právo chránené prostredníctvom čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a je obsiahnutá aj v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a to ako právo vlastníť majetok. Ochrana dobrej povesti právnickej osoby (goodwill) je širšia ako ochrana obchodného mena, tieto inštitúty sa vecne do určitej miery prekrývajú, nemožno ich však stotožňovať. Poukázal na skutočnosť, že pokiaľ sa žalobca domáha ochrany dobrej povesti právnickej osoby a upustenia od neoprávnených zásahov do práva na ochranu dobrej povesti, odstránenia následkov týchto zásahov a primeraného zadostučinenia v peniazoch vrátane verejného ospravedlnenia, bez ďalšieho to neznamena, že sa zároveň domáha ochrany obchodného mena. Okresný súd Banská Bystrica mal za to, že v posudzovanom prípade ide o civilnoprávny spor s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cdo/212/2007 zo dňa 23. septembra 2009, v zmysle ktorého je občianskoprávna sankcia za neoprávnený zásah do dobrej povesti právnickej osoby založená na objektívnom princípe, teda nevyžaduje sa popri neoprávnenosti zásahu aj zavinenie pôvodcu takéhoto zásahu. Skonštatoval, že ak zásah spočíva v skutkových tvrdeniach, pôvodca neoprávneného zásahu sa zbaví občianskoprávnej sankcie, len ak preukáže, že tieto tvrdenia sú pravdivé (tzv. dôkaz pravdy), preto uzavrel, že sa jedná o inštitút občianskeho práva.

3. Predkladajúci súd mal za to, že v danej veci sa nejedná o spor z priemyselného vlastníctva a nebol daný dôvod na postúpenie veci. Predmetný spor nie je spor týkajúci sa priemyselného vlastníctva a Okresný súd Banská Bystrica v danej veci nie je kauzálny ani miestne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie vo veci.

4. Z vyššie uvedených dôvodov Okresný súd Banská Bystrica predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súdu spoločne nadriadenému obojmu súdom podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti.

5. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu L. IV na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť, dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením sporu Mestským súdom L. IV je dôvodný.

6. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 a 2 CSP, na konanie v sporoch z priemyselného vlastníctva je príslušný Okresný súd Banská Bystrica; jeho územným obvodom je celé územie Slovenskej republiky. Ak má spor z priemyselného vlastníctva súčasne povahu sporu z nekalého súťažného konania alebo autorskoprávneho sporu, je príslušný súd podľa odseku 1.

7. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

8. Podľa ustanovenia § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanie sporu.

9. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

10. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

11. Práva priemyselného vlastníctva patria do oblasti práv duševného vlastníctva. Ide o práva nehmotných statkov, pričom priemyselné práva ako výsledky tvorivej duševnej činnosti členíme na patentové právo (právo vynálezcov), právo priemyselných dizajnov, právo úžitkových vzorov, právo topografií polovodičových výrobkov, právo nových plemien zvierat (šľachtiteľské právo), priemyselné právo na označenie, známkové právo (ochranná známka), právo o označení pôvodu výrobku a zemepisných označení výrobkov, právo obchodných mien. Zákonodarca pri úprave kauzálnej príslušnosti pristúpil k zmene oproti pôvodnej úprave v zákone č. 371/2004 Z. z. a to tak, že stanovil jeden kauzálny príslušný súd, ktorým je Okresný súd Banská Bystrica pre obvod celej Slovenskej republiky, za účelom a zohľadnením úzkej odbornej špecializácie sudcov tohto súdu práve pre oblasť práva priemyselného vlastníctva (obdobne porovnaj Strapáč In: Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Komentár: C. H. Beck, 2022, s. 177, 178).

12. Pre rozhodnutie najvyššieho súdu o predložennom spore o príslušnosť je významný obsah žaloby, ktorou disponuje žalobca, ako aj to, akej súdnej ochrany sa dovoľáva. Z obsahu súdneho spisu a zo samotného žalobného návrhu vyplýva, že žalobca sa domáha voči žalovanému ochrany dobrej povesti v súvislosti so zásahom, ku ktorému malo dôjsť uverejnením informácií, vychádzajúcich z tlačovej správy žalovaného na jeho webovom sídle dňa 27. júla 2023 a vyjadrení žalovaného odvysielaných v rádiu Expres toho istého dňa 27. júla 2023 o 14:00 hod., ktoré boli následne dňa 28. júla 2023 rozšírené prostredníctvom rôznych masovokomunikačných prostriedkov a ktoré podľa žalobcu obsahovali nepravdivé a pravdu skresľujúce informácie, neoprávnene zasahujúce do jeho práva. Na základe podanej žaloby sa žalobca domáhal, aby 1. súd uložil žalovanému povinnosť výmazu časti tlačovej správy uverejnenej dňa 27.07.2023 na webovom sídle žalovaného https://nku.gov.sk/aktuality/-/asset_publisher/9Au/content/kontrolori-spustaju-kontrolu-planu-obnovy-a-preveria-hospodarenie-uradu-pre-uzemne-planovanie?fbclid=IwAR0N2ZnEd0dxtR1KnNyVjgSL8ZI5m-IOfs6E3DykzC5bp_-E40u8K3RZo4, a to v nasledovnom znení: „Napríklad vo Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, ktorá zodpovedá za dodávku pitnej vody pre viac ako milión obyvateľov, bolo identifikované riziko, ktoré môže vyústiť do skrytej privatizácie kľúčovej strategickej verejnej korporácie. V prípade, že sa naplnia naše zistenia, východoslovenské obce a mestá, ako jediní nositelia ústavnej povinnosti voči svojim obyvateľom v oblasti zabezpečenia pitnej vody, stratia potrebnú kontrolu nad spoločnosťou, ktorej bol bezplatne odovzdaný majetok štátnych vodárenských spoločností práve preto, aby obce ako akcionári mohli svoje povinnosti aj plniť. Bez uplatňovania akcionárskych práv, samospráva stratí reálne možnosti ovplyvňovať využívanie tohto majetku a obyvatelia regiónu sa stanú rukojemníkmi rôznych biznisových hier". Žalobca sa taktiež domáhal, aby 2. súd uložil žalovanému povinnosť zaslať listom písomné ospravedlnenie podpísané osobou konajúcou v jeho mene adresovaným predsedovi predstavenstva, a to v nasledovnom znení: „Vážený pán predseda predstavenstva, Najvyšší kontrolný úrad: (i) zverejnením tlačovej správy zo dňa 27.7.2023 pod názvom „Kontrolóri spúšťajú kontrolu plánu

obnovy a preveria hospodárenie úradu pre územné plánovanie" na webovej stránke úradu, konkrétne časti: „Napríklad vo Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, ktorá zodpovedá za dodávku pitnej vody pre viac ako milión obyvateľov, bolo identifikované riziko, ktoré môže vyústiť do skrytej privatizácie kľúčovej strategickej verejnej korporácie. V prípade, že sa naplnia naše zistenia, východoslovenské obce a mestá, ako jediní nositelia ústavnej povinnosti voči svojim obyvateľom v oblasti zabezpečenia pitnej vody, stratia potrebnú kontrolu nad spoločnosťou, ktorej bol bezplatne odovzdaný majetok štátnych vodárenských spoločností práve preto, aby obce ako akcionári mohli svoje povinnosti aj plniť. Bez uplatňovania akcionárskych práv, samospráva stratí reálne možnosti ovplyvňovať využívanie tohto majetku a obyvatelia regiónu sa stanú rukojemníkmi rôznych biznisových hier"; (ii) a tým, že predseda úradu dňa 27.7.2023 v rádiu Express uviedol, že ide o veľmi rizikové činnosti, ktoré sa dejú najmä v rámci Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, kde sa súkromné privátne inštitúcie, fyzické osoby dostávajú do vrcholových orgánov verejnej korporácie, samospráva stráca kontrolu nad tým, ako si má voči občanom plniť povinnosť dodávok pitnej vody do každej domácnosti, pričom to, čo sa deje na východnom Slovensku, ohrozuje do budúcnosti dodávky pitnej vody a tými krokmi, ktoré sa dnes dejú v rámci týchto inštitúcií sa ohrozuje aj fungovanie verejnej korporácie. Môže nastať až skrytá privatizácia; porušil právo spoločnosti Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. na ochranu dobrej povesti. Vzhľadom na to sa spoločnosti Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. za porušenie jej práva na ochranu dobrej povesti ospravedľujeme". Žalobca zároveň žiadal, aby 3. súd uložil žalovanému povinnosť zverejniť ospravedlnenie podľa bodu 2. v tlačovej správe Slovenskej republiky a spoločnosti SITA Slovenská tlačová agentúra a.s., a aby 4. zaviazal žalovaného na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že z vyššie uvedeného žalobného návrhu nevyplýva, že by sa žalobca domáhal niektorým výrokom ochrany dobrého mena (či ochrany pred nekalou súťažou v kontexte dobrej povesti spojenej s obchodným menom), ale domáha sa výlučne ochrany dobrej povesti právnickej osoby vo vzťahu k žalovanému za difamačné výroky. Najvyšší súd zároveň súhlasí s názorom predkladajúceho súdu, že predmetom konania nie je spor z priemyselného vlastníctva, keďže žalobca sa domáha ochrany podľa ustanovenia § 19b ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj ako „OZ").

14. Najvyšší súd považuje za potrebné predovšetkým systematicky odlišiť právnu povahu ochrany dobrej povesti právnickej osoby od režimu práv priemyselného vlastníctva. Podľa § 19 Občianskeho zákonníka má právnická osoba právo na ochranu svojej dobrej povesti, pričom ide o osobitnú kategóriu tzv. osobnostných práv právnických osôb, ktoré majú nemajetkovú povahu a slúžia na ochranu ich spoločenského postavenia, dôveryhodnosti a reputácie v právnych a hospodárskych vzťahoch. Predmetom tejto ochrany je najmä hodnotenie právnickej osoby verejnosťou, pravdivosť informácií o jej činnosti, ako aj jej profesionálna a etická integrita, pričom zásahom je každé nepravdivé skutkové tvrdenie objektívne spôsobilé túto povesť narušiť, bez ohľadu na to, či sa preukáže konkrétna majetková ujma.

15. Na rozdiel od uvedeného, práva priemyselného vlastníctva predstavujú súbor výlučných majetkových práv k nehmotným statkom, ktoré sú spravidla viazané na formálnu registráciu a ktorých účelom je ochrana výsledkov tvorivej alebo podnikateľskej činnosti (napr. ochranné známky, patenty, dizajny) v hospodárskej súťaži. Ich jadrom je výlučné oprávnenie tieto predmety používať a brániť sa proti ich neoprávnenému využívaniu inými subjektmi.

16. Hoci medzi týmito kategóriami môže existovať určitý faktický prienik, najmä v tom, že dobrá povesť právnickej osoby (goodwill) môže ovplyvňovať ekonomickú hodnotu predmetov priemyselného vlastníctva, ide o odlišné právne inštitúty s rozdielnym predmetom ochrany, právnu povahou aj účelom. Jedným z podstatných kritérií je, že ochrana dobrej povesti podľa § 19 Občianskeho zákonníka je absolútnym nemajetkovým právom, ktoré vzniká ex lege a nie je podmienené registráciou, zatiaľ čo práva priemyselného vlastníctva majú majetkový charakter a vznikajú za splnenia zákonom ustanovených formálnych podmienok.

17. Skutočnosť, že sa žalobca domáha ochrany dobrej povesti právnickej osoby neznamená, že sa bez ďalšieho domáha ochrany obchodného mena v kontexte práva/predmetu priemyselného vlastníctva, a teda že by malo ísť o spor z priemyselného vlastníctva. Vôľou žalobcu v rámci podanej žaloby nepochybne bolo vyvolanie konania, v rámci ktorého súd preskúma tvrdenia o zásahu do dobrej povesti žalobcu zo strany žalovaného. Žalobca je v sporovom konaní pánom sporu (*dominus litis*) a v prípade, ak má k dispozícii viacero právnych prostriedkov na ochranu ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov, pričom využije len niektorý z nich, je pre určenie príslušnosti súdu určujúce len to, akej ochrany sa dovoľáva. Najvyšší súd má za to, že konanie začaté, na základe žaloby, ktorou sa žalobca domáha ochrany podľa § 19b Občianskeho zákonníka je vo svojej podstate sporom o ochranu osobnosti právnickej osoby, čo predstavuje občianskoprávny spor, ktorý sa má v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy zapisovať výlučne do príslušného súdneho registra občianskoprávnej agendy.

18. Najvyšší súd vo vzťahu k argumentácii súdov nižších inštancií jeho vlastnou judikatúrou dopĺňa, že jej použitie musí byť relevantné, aplikujúc ju na rovnaký alebo obdobný skutkový stav a nároky z neho vznášané. Ochrana dobrého mena právnickej osoby skutočne patrí do práv priemyselného vlastníctva (tu súdmi nižších inštancií citované rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Ndob/12/2020 zo dňa 30. augusta 2020), preto ak by sa žalobca domáhal ochrany obchodného mena a v súvislosti s tým aj ochrany proti zásahu do dobrej povesti, išlo by o spor z priemyselného vlastníctva. Najvyšší súd už skôr vyslovil, že obchodné meno patrí medzi predmety priemyselného vlastníctva, preto kauzálna príslušnosť súdom na prejednanie sporu, ktorého predmetom je ochrana obchodného mena, je podľa § 25 ods. 1 CSP Okresný súd Banská Bystrica, a to aj v prípade, ak spor má súčasne povahu sporu z nekalého súťažného konania (§ 25 ods. 3 CSP; pozn. aktuálne § 25 ods. 2 CSP) [pozri uznesenie sp. zn. 1Ndob/12/2019 z 13. decembra 2019 publikované ako R 42/2020 v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, obdobne tiež uznesenie sp. zn. 5Ndob/12/2020 z 20. augusta 2020].

19. Najvyšší súd tak uzavrel, že nárok právnickej osoby na ochranu dobrej povesti v prípade zverejnenia nepravdivých (difamujúcich) informácií v médiách v okolnostiach danej veci nemožno subsumovať pod ochranu práv priemyselného vlastníctva. Ide o samostatný právny prostriedok ochrany osobnosti právnickej osoby podľa ustanovenia § 19b ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorého účelom je zabezpečiť integritu jej reputácie, a to nezávisle od existencie či neexistencie práv k predmetom priemyselného vlastníctva. V takom prípade nie je daná kauzálna príslušnosť v sporoch z priemyselného vlastníctva podľa § 25 ods. 1 a 2 CSP.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené je nutné konštatovať, že v danom prípade bol postup Mestského súdu L. IV, ktorým postúpil spor Okresnému súdu Banská Bystrica ako súdu kauzálna príslušnému podľa § 25 ods. 1 CSP, nesprávny. Nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica je teda dôvodný, a preto najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

21. Rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.